

Kom godt i gang med GRØNT REGNSKAB

Landbrugets Rådgivningscenter

November 2000

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
1. Ejendom	5
2. Redigering af periode og opdatér beholdninger	5
2.1 Rediger periode	5
2.2 Opdatér beholdninger	6
3. Registrering af data	8
3.1 Grundoplysninger	8
3.2 Datagrundlag og regnskabspraksis	8
3.3 Areal og produktion	8
4. Næringsstoffer	10
4.1 Besætning	10
4.2 Input (Køb)	11
4.3 Output (Salg)	18
4.4 Referencetal næringsstoffer	23
5. Pesticider	26
5.1 Behandlingsindeks	26
5.2 Aktivstof	27
6. Energi	28
6.1 El	28
6.2 Olie, brændstof.....	29
6.3 Halm, træ.....	30
7. Vandforbrug	31
7.1 Markvanding	31
7.2 Stald og mark	31
8. Tabeller	33
9. Registrering af tekst	35
10. Udskrifter	36

Indledning²

Dette hæfte er en introduktion til programmodulet Grønt Regnskab. I hæftet vil der være en gennemgang af nogle af de vigtigste skærbilleder, som du skal bruge til at udarbejde et Grønt Regnskab. De forskellige funktioner i skærbillederne er forklaret med nummererede henvisninger til teksten. Yderligere hjælp og information kan du finde i online-hjælpen (F1-knappen) i selve programmet.

Med Grønt Regnskab kan du redegøre for bedriftens ressourceudnyttelse og -anvendelse. I programmet er der mulighed for at indtaste data for næringsstofanvendelsen samt for pesticid- og energiforbruget på bedriftsniveau. Endvidere kan det Grønne Regnskab suppleres med oplysninger om vandforbruget samt data vedrørende areal og produktion.

Du kan få vist og udskrevet forskellige nøgletal. Programmet beregner bl.a. nøgletal for næringsstofoverskud pr. ha for det enkelte næringsstof. Disse nøgletal kan sammenlignes med

referencetal og kan sige noget om, hvor godt ressourcerne er udnyttet på bedriften. En god udnyttelse af ressourcerne medfører et bedre miljø samt sparede omkostninger for den enkelte bedrift. Du får også beregnet og vist nøgletal for pesticid-, energi- og vandforbruget.

Du kan udarbejde et grønt regnskab for en hvilken som helst periode. Som regel vælges kalenderåret som periode, da dette så stemmer overens med perioden for bedriftens økonomiske regnskab. Data og nøgletal gemmes for den enkelte periode. Du har mulighed for at bladere mellem perioderne. Dermed kan årets resultater, på en hurtig og overskuelig måde, sammenlignes med tidligere år.

I Grønt Regnskab kan du angive dine egne kommentarer til alle registreringerne.

Der kan ligeledes udskrives et afsnit med landmandens redegørelse samt en ekstern erklæring fra f.eks. En konsulent, der har gennemgået regnskabet.

1. Ejendom

Under fanen “Ejendom” skal du angive en kommune. Du kan endvidere ind- og udlæse data.

Angiv kommune

Det første skærmbillede du kommer ind på er fanen “Medlemsoplysninger”. Her skal du altid tilknytte en kommune. Tryk på pilen ud for kommune

og vælg din kommune fra listen.

Indlæs/Udlæs data

Du kan under disse faner hhv. indlæse og udlæse ejendoms- og normdata.

Under “Indlæs data” finder du funktionen til at indlæse nye normtabeller til systemet.

2. Redigering af periode og opdatér beholdninger

2.1 Rediger periode

Under fanen “Registrering af data” vil foregående kalenderår være valgt som periode, når du begynder på en ny ejendom.

Som regel vælges kalenderåret som periode, da dette så stemmer overens med perioden for bedriftens økonomiske regnskab. Ønsker du at vælge/angive en anden periode, kan du gøre det ved trykke på Rediger, Vælg, Periode i menulinen(1)(fig.1).

Opret periode

I dialogen “Vælg periode” kan du for en ny periode angive en til- og fradato (2).

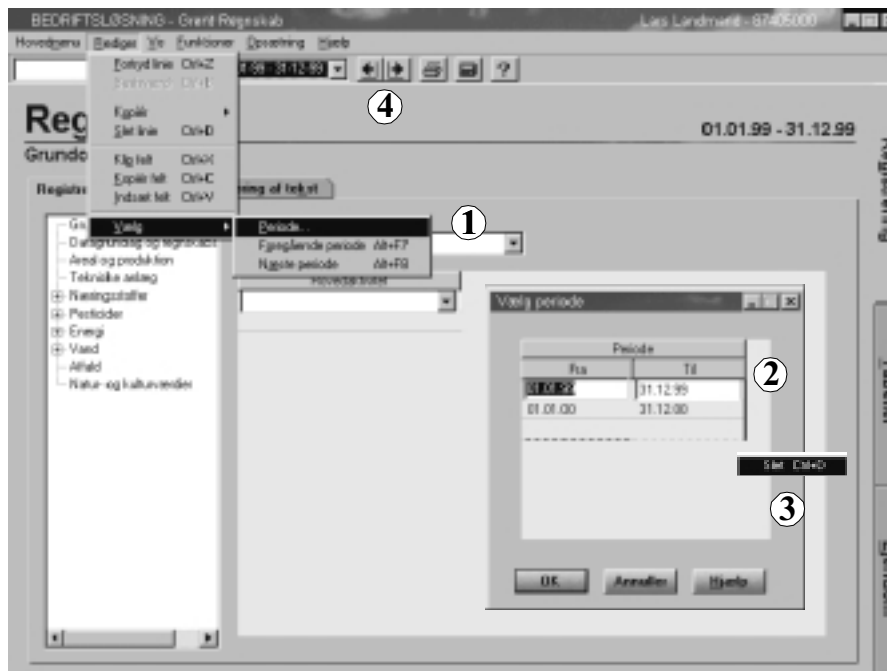
Slet periode

Placér fokus på den periode, du vil slette. Tryk på højre musetast og anvend funktionen “Slet” (Ctrl D)(3).

Vælg periode

Placer fokus på den periode, du ønsker valgt og tryk på knappen OK.

Figur 1. Vælg periode

Du kan bladre mellem de forskellige perioder med de to pile i menulinien(4).

2.2 Opdater beholdninger

Menulinien

Beholdninger, jordbeholdninger og besætningsantal ved regnskabsperiodens slutning kan overføres som beholdning, jordbeholdning og besætningsantal ved næste regnskabsperiodes begyndelse, hvis perioderne er sammenhængende, med funktionen "Opdater beholdninger". "Opdater be-

holdninger" aktiveres under "Funktioner" i hovedmenuen.

Hvilke skærbilleder

Du kan anvende "Opdater beholdninger" i følgende skærbilleder: Besætning, Køb og beholdning af foder og halm, Køb og beholdning af Grovfoder, Handelsgødning, Udsæd, Salg og beholdning af afgrøder, Salg og beholdninger af grovfoder, Salg og beholdninger af organisk gødning, Energi (Olie og brændstof) og Pesticider (Aktivstof).

Bemærk

Du får alle slutbeholdninger i skærbillederne overført. Du bør bemærke at beholdninger i tidligere år, som du måske har afsluttet, ligeledes bliver overført. Derfor bør du sikre dig, at du ikke manuelt i nogle år har oprettet startbeholdninger. Startbeholdninger vil så, efter

brug af “Opdater beholdning”, forekomme to gange.

Når en startbeholdning er overført fra foregående periode, kan du kun taste tal under slutbeholdninger. Du kan kun ændre data ved at gå tilbage til den tidligere periode og redigere/slette her.

3. Registrering af data

3.1 Grundoplysninger

Under fanen “Registrering af data” kan du til venstre i træstrukturen vælge fanen “Grundoplysninger”. Tryk på tekststrengen “Grundoplysninger”.

Her kan du angive nogle oplysninger til det grønne regnskabs indledende afsnit. Tryk på pilen ud for Emne listbilledet, og du kan fra listen vælge et emne. Du kan skifte til ny linie med “pil ned” eller ved at bruge musen.

Dine angivelser og kommentarer kan ses på udskriften “Indledning” i det grønne regnskab.

3.2 Datagrundlag og regnskabspraksis

Under fanen “Registrering af data”, kan du til venstre i træstrukturen vælge fanen “Datagrundlag og regnskabspraksis”.

Her kan du angive, hvilke datakilder du har brugt som dataoplæg for det grønne regnskab. Du kan også angive,

hvilke beholdningsopgørelser, der er foretaget på bedriften. Tryk på pilen ud for Emne listbilledet, og du kan fra listen vælge et emne. Du kan fra samme liste vælge beholdningstype og datakilde. Du kan skifte til ny linie med “pil ned” eller bruge musen.

Dine angivelser og kommentarer kan ses på udskriften “Datagrundlag og regnskabspraksis” i det grønne regnskab.

3.3 Areal og produktion

I dette skærmbillede (Fig. 2) kan du indtaste oplysninger om bedriftens arealer og produktion. Dine angivelser og kommentarer kan ses på udskriften “Areal og produktion” i det grønne regnskab.

Arealer

Her kan du, ved at klikke i felterne, angive et areal (1). Bedriftens samlede areal kan ikke angives, men er beregnet som summen af dyrket areal, areal med skov og ikke dyrket areal. Det dyrkede areal skal angives incl. arealer med varigt græs.

4. Næringsstoffer

4.1 Besætning

I dette skærmbillede kan du angive oplysninger om bedriftens besætning (Fig 3). De oplysninger, du indtaster om besætningen, anvendes til beregning af antal dyreenheder på bedriften, besætningsforskydning samt stald- og lagertab af kvælstof.

Dine angivelser kan du se på udskriften "Areal og produktion". De indgår ligeledes i beregningerne på udskriften "Næringsstoffer" i det grønne regnskab.

Du angiver en besætning i feltet "Art". Placér dig i feltet.

Du kan så ved at klikke på pilen til højre i feltet vælge husdyrarten fra listen (1).

Derefter vælger du, på samme måde, staldsystem og angiver et antal. Antal DE bliver så beregnet for denne husdyrart (2). Indgangsvægt og afgangsvægt anvendes ved beregningen af antal dyreenheder. Du kan kun angive indgangsvægt og afgangsvægt for smågrise,

slagtesvin, tyrekalve og ungtyre. Ud fra husdyrart og staldsystem bliver husdyrgødningstypen automatisk vist i søjlen "Husdyrgødning" (3).

Hvis du med den vandrette pil ruller ud til højre, vil du få mulighed for at redigere i felterne vist i fig.3a. Angivelser i søjlerne start/slut periode (1) bliver brugt til at beregne besætningsforskydningen. Du har mulighed for via "Opdater beholdning" (2) at få besætningens antal, ved slutningen af regnskabsperioden overført som næste sammenhængende periodes startangivelse (Afs. 2.2 "Opdater beholdning").

Programmet foreslår et niveau for stald- og lagertab ud fra staldsystem og husdyrgødningstype. Du kan overskrive denne.

Bemærk

Selv om du har indtastet besætning og besætningsforskydning her, skal du alligevel angive salg fra besætningen under "Salg af dyr".

Konsekvensfeltet viser bl.a beregningen af antal DE/ha, incl. afsat/modtaget. Harmoniearealet, som indgår i denne beregning, kan du redigere under "Areal og produktion".

4.2 Input (køb)

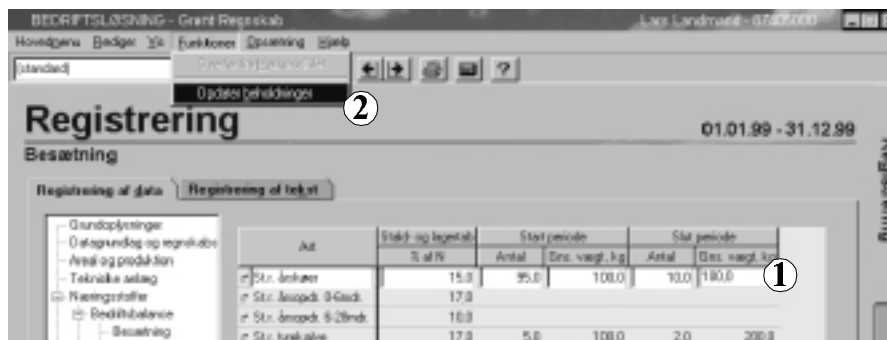
Dette afsnit beskriver input-posterne i næringsstofregnskabet. Du vil i mange skærbilleder kunne vælge, om du vil indtaste de enkelte poster hver for sig

(Detail) eller blot indtaste det hele som en sum (Sum). (Fig 4(1)) Det gør ingen forskel på regnskabet, hvordan du indtaster. Du skal blot huske ikke at få samme post talt med både under detail og sum. En kombination af detail og sum er også muligt. Dine angivelser og kommentarer under dette afsnit kan ses på udskriften "Næringsstoffer" i det grønne regnskab.

Figur 3. Besætning

Figur 3a. Besætning

Valg af fremgangsmåde

Du kan opgøre den anvendte (forbrugte) mængde af input på en af følgende måder:

- A Ud fra indkøbt mængde i regnskabsperioden samt beholdninger/jordbeholdninger ved periodens start og slutning.
- B Direkte ud fra oplysninger om anvendt mængde. Du skal da ikke registrere beholdninger.

Bemærk

Du kan ved at vælge "Opsætning" fra hovedmenuen og derefter "Rediger opsætning" få valgt søjler med andre enheder end de valgte, hvis du har brug for dette.

Jordbeholdning: Du vil i de skærbilleder, hvor det er ak-

tuelt, kunne angive værdier for jordbeholdningens størrelse i begyndelsen og slutningen af regnskabsperioden. En jordbeholdning er den mængde udsæd, gødning, aktivstof osv., der er anvendt i efterårsperioden til næste års afgrøder.

Hvis du skal registrere en art/type, der ikke findes på listen, kan du oprette den under fanen "Tabeller". Nye normer kan kun oprettes på vejlederniveau.

4.2.1 Køb og beholdning af foder og halm

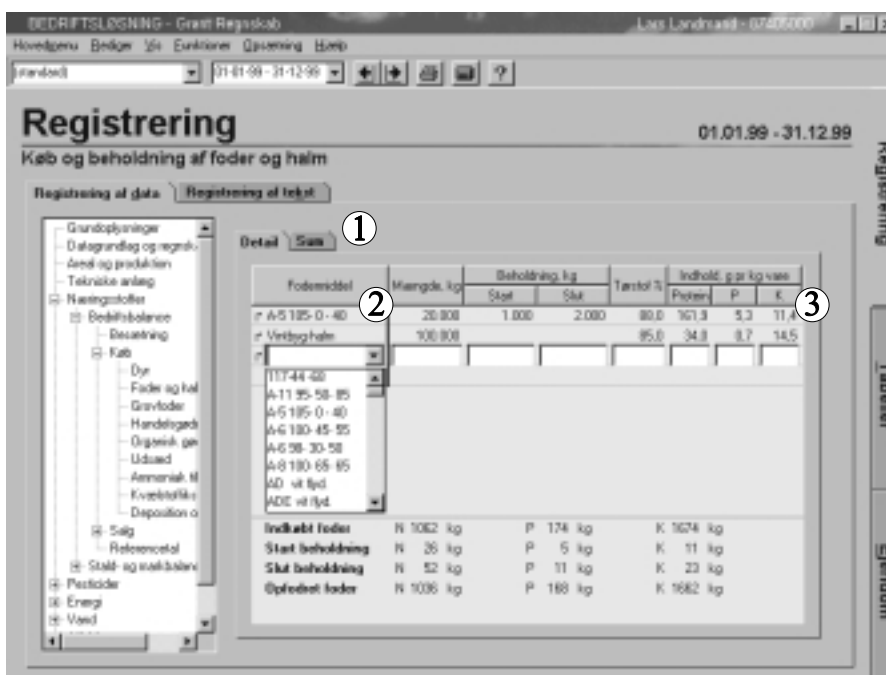
I dette skærbillede kan du opgøre mængden af næringsstoffer i indkøbt foder og i indkøbt halm samt i beholdninger af indkøbt foder og halm (fig. 4).

Du angiver et fodermiddel i søjlen "Fodermiddel". Placér dig i feltet. Du kan så ved at klikke på pilen til højre i feltet vælge fodermiddel fra listen (2). Angiv en mængde og/eller en beholdning. Du kan ikke forlade linien uden at have angivet en mængde. Du kan i felterne, yderst til højre, redigere Tørstof % og Indhold, g næringsstof pr. kg vare (3). Indhold, g pr. kg vare afhænger naturligvis af tørstofprocenten.

Bemærk

Indkøbt foder og indkøbt halm, der angives i foderenheder (FE), kan du opgøre i skærbilledet "Køb og beholdning af grovfoder". Opgørelser af hjemmeavlet foder og hjemmeavlet halm skal foretages i skærbillederne "Salg og beholdning af afgrøder" og "Salg og beholdning af grovfoder". Du har mulighed for, via "Opdater beholdning" at få beholdningen, ved slutningen af

Figur 4. Køb og beholdning af foder og halm

regnskabsperioden, overført som næste sammenhængende periodes startbeholdning (Afs. 2.2. Opdater beholdning).

4.2.2 Køb og beholdning af grovfoder

I dette skærmbillede kan du opgøre mængden af næringsstoffer i indkøbt grovfoder og i indkøbt halm samt i beholdninger af indkøbt grovfoder og halm. For fremgangsmåde se afsnit 4.2.1. Felterne, yderst til højre (kg TS pr. FE og Indhold, % af tørstof) indeholder alle standardtal, som kan overskrives.

Bemærk

Indkøbt foder og indkøbt halm, der angives i en vægtenhed, kan du opgøre i skærmbilledet “Køb og beholdning af foder og halm”. Opgørelser af hjemmeavlet foder og hjemmeavlet halm skal foretages i skærmbillederne “Salg og beholdning af afgrøder” og “Salg og beholdning af grovfoder”.

Du har mulighed for via “Opdater beholdning” at få beholdningen, ved slutningen af regnskabsperioden, overført som næste sammenhængende periodes startbeholdning (Afs. 2.2. Opdater beholdning).

4.2.3 Køb af dyr

I dette skærmbillede kan du angive periodens køb af dyr og dermed få beregnet indkøbt næringsstofmængde.

Under fanen “Detail” vælger du husdyrart fra listen. Derefter angives antal og den gennemsnitlige indgangsvægt. Er indgangsvægten forskellig, må du oprette samme husdyrart på flere linier. Du får automatisk beregnet feltet “Indkøbt kg total”.

Bemærk

Næringsstofftilvæksten i de dyr, der er produceret på bedriften kan opgøres på 2 måder:

- A Ud fra Køb af dyr, Salg af dyr og Besætningsforskydning.
- B Direkte ud fra oplysninger om tilvæksten, der kan registreres under Salg af dyr.

Dette skærmbillede skal derfor kun anvendes, hvis du vælger A.

4.2.4 Køb og beholdning af handelsgødning

I dette skærmbillede kan du angive periodens køb af handelsgødning eller udbragte mængder af handelsgødning.

Under fanen “Detail” vælger du handelsgødning fra listen. Derefter angives mængde og eventuelle beholdninger. Hvis du

med den vandrette pil ruller ud til højre i billedet, vil du se felterne med standardværdier for indhold af næringsstoffer. Du kan overskrive felterne.

Bemærk

Du har mulighed for via “Opdater beholdning” at få beholdningen ved slutningen af regnskabsperioden overført som næste sammenhængende periodes startbeholdning (Afs. 2.2 Opdater beholdning).

4.2.5 Køb af organisk gødning

I dette skærmbillede kan du angive mængden af næringsstoffer i husdyrgødning og anden organisk gødning, der er indkøbt på bedriften. Ud fra dine angivelse, beregner programmet hvor mange DE, den købte gødning svarer til. Du kan se resultatet i bunden af konsekvensfeltet. Endvidere bliver de beregnede DE også medtaget i skærmbilledet “Besætning”. Under fanen “Detail” vælger du fra listen, hvilken type af husdyrgødning eller anden organisk gødning, du har indkøbt. Du kan kun angive mængden i enheden ton. Programmet foreslår for nogle gødningstyper et standardindhold af næringsstoffer, som du

kan overskrive, hvis du f.eks. har analysetal.

Yderst til højre i skærmbilledet får du for husdyrgødning vist kg N pr. DE. Denne størrelse kan også overskrives.

Bemærk

Beholdninger og jordbeholdninger kan angives i skærmbilledet “Salg og beholdning af organisk gødning”.

4.2.6 Køb og beholdning af udsæd

I dette skærmbillede kan du angive den udsædsmængde, du har indkøbt/anvendt på bedriften.

Under “Detail” vælger du udsædstypen fra listen. Du indtaster mængde og evt. beholdninger.

Mængden af næringsstoffer i udsæd beregnes ud fra standardtal for næringsstofindhold. Du kan ikke redigere standardtallene i dette billede.

Bemærk

Du har mulighed for via “Opdater beholdning” at få beholdningen ved slutningen af regnskabsperioden overført som næste sammenhængende periodes startbeholdning (Afs. 2.2 Opdater beholdning).

4.2.7 Ammoniak til halm

Her kan du opgøre mængden af flydende ammoniak, der er anvendt til behandling af halm. Det eneste du skal gøre er at skrive antal kg ammoniak i feltet foroven.

Bemærk

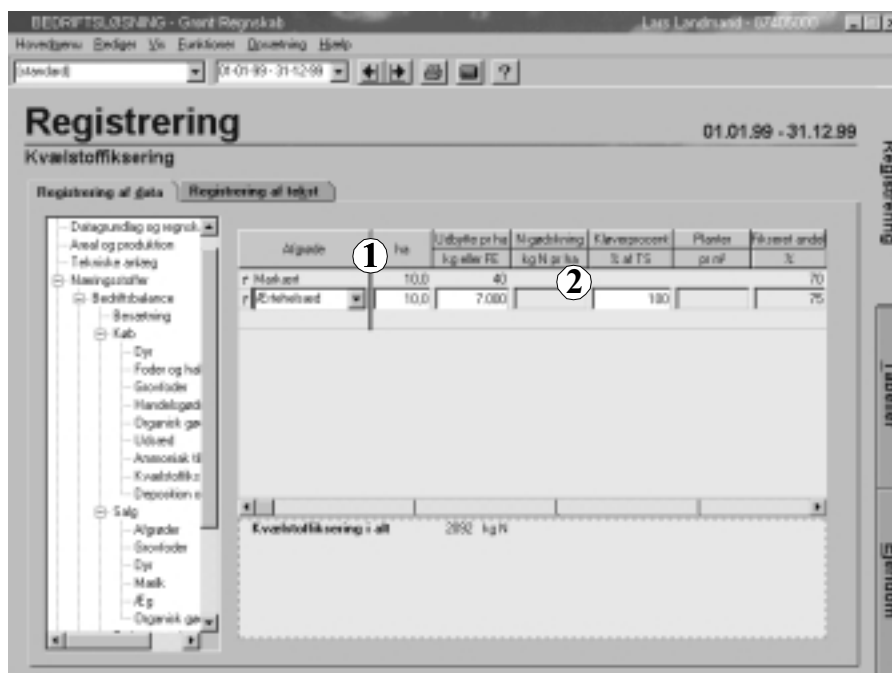
Du kan endvidere opgøre kvælstoftabet ved ammoniak behandling af halm. Dette er først aktuelt, når programmet kan udarbejde næringsstofregnskab for stald og mark.

4.2.8 Kvælstoffiksering

Under "Kvælstoffiksering" kan du beregne kvælstoffikseringen på bedriften.

I feltet "Afgrøde" vælges fra listen de kvælstoffikserende afgrøder, der findes på bedriften(1). De kvælstoffikserende afgrøder er inddelt i 5 grupper afhængig af beregningsmetode. De nødvendige data til beregning af kvælstoffiksering er forskellige for de 5 grupper (2). (F1-hjælpen i skærmbilledet giver en beskrivelse af beregningerne).

Figur 5. Kvælstoffiksering

N-gødskning, kg N/ha

Her skal du angive den mængde N, der er tilført i handelsgødning plus 30% af den mængde N, der er udbragt i husdyrgødning.

Kløverpct., % af TS

Her angiver du en procentsats for procent bælgplantetørstof af det samlede tørstof-høstudbytte (Normalt 100 %).

Planter pr. m²

For byg/ærtehelsæd skal du angive antal ærteplanter pr. m². Antallet af ærteplanter pr. m² vil typisk ligge mellem 40 og 60.

Fikseret andel, %

Programmet viser fikseringsandelen. Det er den procentdel af det totale kvælstofindhold i afgrøden, der antages at være fikseret. Den resterende del antages at komme fra jordpuljen.

Kg N fikseret i alt, kg

Trykker du på den vandrette pil og ruller ud til højre, vil du se feltet "Kg N fikseret i alt". I feltet beregnes de enkelte afgrøders bidrag til kvælstoffikseringen på bedriften.

Bemærk

Det skal bemærkes, at der er betydelig usikkerhed på beregningen af kvælstoffikseringen. Hvis der er kvælstoffikserende afgrøder på en stor del af bedriftens areal, medfører det en betydelig usikkerhed på bedriftens samlede kvælstofregnskab. Det letter vurderingen af bedriftens kvælstofregnskab, hvis opgørelsen af kvælstoffikseringen holdes så ens som muligt fra år til år.

4.2.9 Deposition og vanding

Deposition

Deposition af næringsstoffer med bl.a. nedbør kan angives i dette skærbillede (fig. 6). Der regnes som standard med en deposition af kvælstof på 15 kg/ha (1) og af svovl på 9 kg/ha (2). Der regnes ikke med nogen deposition af andre næringsstoffer. Du kan selv angive et andet niveau for deposition (1).

Markvanding

I den nederste halvdel af skærbilledet kan du angive den mængde vand, der er brugt til vanding på bedriften (3). I søjlen til venstre angiver

du, hvor mange kubikmeter vand, der er anvendt. Det er muligt at overskrive standardtallene for næringsstoffindholdet.

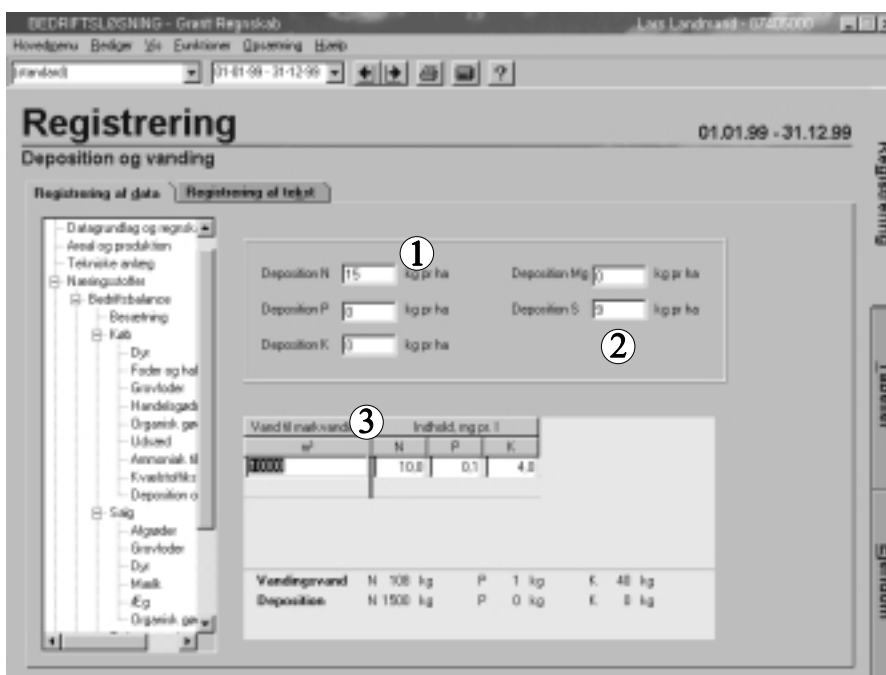
Bemærk

For at få depositionen beregnet for hele bedriften, skal du have angivet et dyrket areal i skærbilledet "Areal og produktion".

4.3 Output (Salg)

Dette afsnit beskriver output-posterne i næringsstofregnskabet. Du vil i mange skærbilleder kunne vælge, om du vil indtaste de enkelte poster hver for sig (Detail) eller blot indtaste det hele som en sum (Sum). En kombination af detail og sum er også mulig. Du skal huske ikke at få samme post talt med både under detail og sum. Dine angivelser og kommentarer

Figur 6. Deposition og vanding

tarer under dette afsnit kan ses på udskriften “Næringsstoffer” i det grønne regnskab.

Bemærk

Du kan ved at vælge “Opsætning” fra hovedmenuen og derefter “Rediger opsætning”, få valgt søjler med andre enheder end de valgte, hvis du har brug for det.

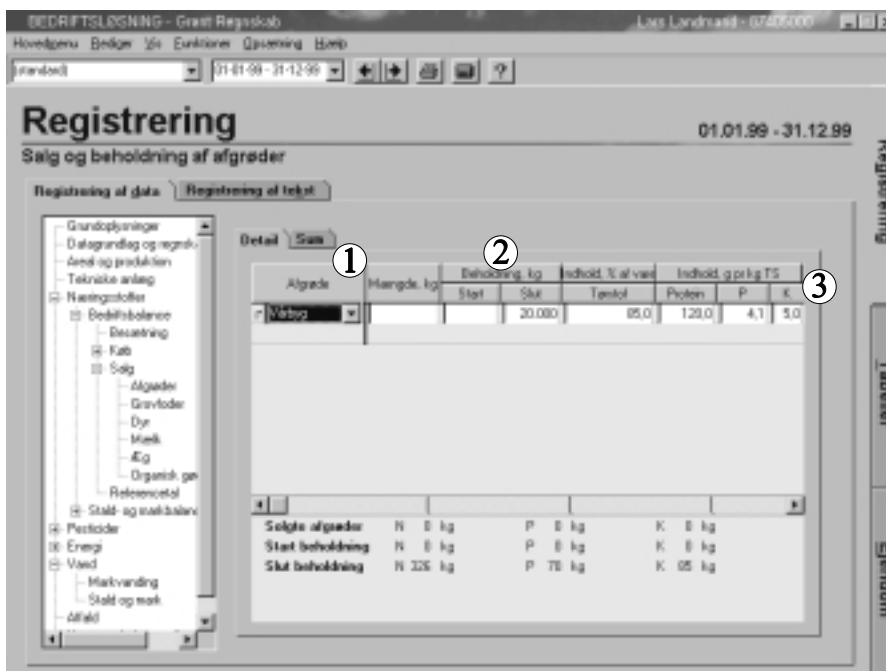
Hvis du skal registrere en art/type, der ikke findes på listen, kan du oprette den under

fanen “Tabeller”. Nye normer kan kun oprettes på vejlederniveau.

4.3.1 Salg og beholdning af afgrøder

I dette skærbillede kan du angive salg af afgrøder fra bedriften. Du kan ligeledes angive beholdningen af hjemmeavlede afgrøder. Her skal du angive salg og beholdning, hvor udbyttet er opgjort i kg eller hkg.

Figur 7. Salg og beholdning af afgrøder

Under fanen “Detail” vælger du afgrøden fra listen (1). Du angiver derefter en mængde, hvis det drejer sig om salg, ellers går du videre og angiver under beholdning (2). Her kan du angive en start- og/eller en slutmængde. Du kan i felterne, yderst til højre, redigere Tørstof % og Indhold, g næringsstof pr. kg TS (3). Du bør anvende egne analysetal for næringsstofindhold, hvis sådanne foreligger. Du skal være opmærksom på, at en ændring i afgrødens tørstofprocent automatisk føre til, at næringsstofindholdet (g pr kg vare) ændres forholdsmæssigt.

Bemærk

Beholdninger skal du angive for alle hjemmeavlede afgrøder, uanset om beholdningerne skal sælges eller anvendes som foder på bedriften. Du skal oprette den samme afgrøde flere gange, hvis der findes partier med forskellig næringsstofindhold.

Du har mulighed for via “Opdater beholdning” at få beholdningen ved slutningen af regnskabsperioden, overført som næste sammenhængende periodes startbeholdning (Afs. 2.2. Opdater beholdning).

4.3.2 Salg og beholdning af grovfoder

I dette skærmbillede kan du angive salg af grovfoder fra bedriften. Du kan ligeledes angive beholdningen af hjemmeavlet grovfoder. Her skal du angive salg og beholdning, hvor udbyttet er opgjort i foderenhed (FE). Under fanen “Detail” vælger du grovfoderafgrøde fra listen. Du angiver derefter en mængde, hvis det drejer sig om salg, ellers går du videre og angiver under beholdning. Her kan du angive en start- og/eller en slutmængde. Du kan i felterne, yderst til højre, redigere Tørstof % og Indhold, % af TS . Du bør anvende egne analysetal for næringsstofindhold, hvis sådanne foreligger. Du skal være opmærksom på, at en ændring i afgrødens tørstofprocent automatisk fører til, at næringsstofindholdet (g pr. kg vare) ændres forholdsmæssigt.

Bemærk

Beholdninger skal du angive for alt hjemmeavlet grovfoder, uanset om det skal sælges eller anvendes som foder på bedriften. Du skal oprette den samme grovfoderafgrøde flere gange, hvis næringsstofindholdet i start- og slutbeholdningen er forskellig.

Du har mulighed for via "Opdater beholdning" at få beholdningen ved slutningen af regnskabsperioden overført som næste sammenhængende periodes startbeholdning (Afs. 2.2 Opdater beholdning).

4.3.3 Salg af dyr

I dette skærbillede kan du angive periodens salg af dyr og dermed få beregnet den solgte næringsstofmængde. Under fanen "Detail" vælger du husdyrart ud fra listen. Derefter angives antal og du indtaster den gennemsnitlige afgangsvægt. Er afgangsvægten forskellig må du oprette samme husdyrart på flere linier. Du får automatisk beregnet feltet "Solgt i alt".

I stedet for afgangsvægt kan du vælge at indtaste den gennemsnitlige tilvækst pr. produceret dyr. For de husdyrarter, hvor du registrerer tilvækst, skal du ikke registrere noget under "Køb af dyr" og "Besætningsforskydning". Oplysning om tilvækst pr. produceret dyr kan normalt hentes fra en effektivitetskontrol.

Bemærk

Næringsstoffilvæksten i de dyr, der er produceret på bedriften kan opgøres på 2 måder:

A Ud fra "Køb af dyr", "Salg af dyr" og "Besætningsforskydning".

B Direkte ud fra oplysninger om tilvæksten, der kan registreres i dette skærbillede.

Dette skærbillede skal anvendes ved begge metoder. Du kan kombinere de to metoder mellem husdyrarterne.

4.3.4 Salg af mælk

I dette skærbillede kan du opgøre mængden af næringsstoffer i den solgte mælk.

Du kan vælge fra listen, om det er mælk fra jersey eller fra køer af stor race. Du skal indtaste mængde og den gennemsnitlige proteinprocent i mælken. Programmet omregner fra protein til kvælstof med faktoren 6,38. Du kan ikke forlade linien uden at have angivet mængde og proteinprocent.

Mængden af fosfor og kalium beregnes ud fra standardtal for indholdet i mælk. Du kan oprette nye næringsstofindhold for mælk under fanen "Tabeller, Husdyr, Mælk".

4.3.5 Salg af æg

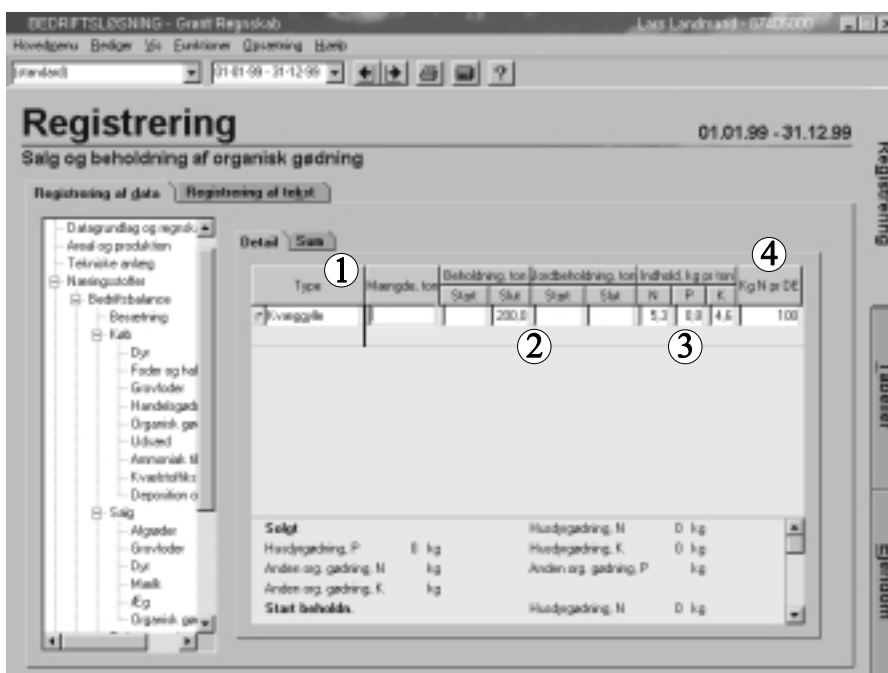
I dette skærbillede kan du opgøre mængden af næringsstoffer i solgte æg. Du kan vælge art fra listen. Det er kun muligt at indtaste mængden i kg. Du kan ikke forlade linien uden at have angivet mængde.

Mængden af fosfor og kalium beregnes ud fra standardtal for indholdet i æg. Du kan se og oprette nye næringsstofindhold for æg under fanen "Tabeller, Husdyr, Æg".

4.3.6 Salg og beholdning af organisk gødning

I skærbilledet "Salg og beholdning af organisk gødning" kan du angive mængden af næringsstoffer i husdyrgødning og anden organisk gødning, der er solgt fra bedriften eller der findes beholdninger af.

Figur 8: Salg og beholdninger af organisk gødning.

Ud fra dine angivelse om solgt husdyrgødning beregner programmet hvor mange DE den solgte gødning svarer til. Du kan se resultatet i bunden af konsekvensfeltet. Endvidere bliver de beregnede DE også medtaget i skærbilledet “Besætning”. Under fanen “Detail” vælger du fra listen, hvilken type af husdyrgødning eller anden organisk gødning du har solgt (1) eller vil angive en beholdning af (2). Du kan kun angive mængden i enheden ton. Programmet foreslår for nogle gødningstyper et standardindhold af næringsstoffer, som du kan overskrive, hvis du f.eks. har analysetal (3). Yderst til højre i skærbilledet får du, for husdyrgødning, vist kg N pr. DE. Denne størrelse kan også overskrives (4).

Jordbeholdning

Du har mulighed for at angive værdier for jordbeholdningens størrelse i begyndelsen og slutningen af regnskabsperioden (2). Jordbeholdning er den mængde husdyrgødning, der er anvendt i efterårsperioden til næste års afgrøder.

Bemærk

Du skal altid opgøre start- og slutbeholdninger af husdyrgød-

ning og anden organisk gødning, uanset om der er solgt organisk gødning fra bedriften eller ej. Slutbeholdninger kan evt. hentes fra Mark-modulet under BEDRIFTLØSNING (Beregnet lagerbeholdning pr. 31/12).

Du har mulighed for, via “Opdater beholdning” at få beholdningen ved slutningen af regnskabsperioden overført som næste sammenhængende periodes startbeholdning (Afs. 2.2. Opdater beholdning).

4.4 Referencetal næringsstoffer

Du kan i skærbilledet indtaste referencetal for alle næringsstoffer (fig. 9(1)). Referencetallene vil blive vist på udskrifterne “Næringsstoffer” i det grønne regnskab. Du kan forneden i skærbilledet også få beregnet et referencetal for kvælstof. Har du både indtastet og beregnet et referencetal for kvælstof, er det den indtastede værdi, der vises på udskriften.

Data til beregning af referencetal for kvælstof

Ud fra listen vælges gødningsnormafgrøderne, som dyrkes på bedriften (2). Normgruppen vælger du for hver afgrøde (3)

ud fra jordtype og vandingsmulighed.

De to felter “2. Termin” og “Halm/top fjernet” indeholder begge checkbokse, som skal klikkes af, hvis de ønskes valgt. Har du valgt en efterafgrøde eller en anden afgrøde, der dyrkes som afgrøde nr. 2 på arealet i vækstsæsonen, skal du klikke i firkanten ud for afgrøden i feltet “2. Termin”. For de afgrøder, hvor halmen/toppen fjernes fra marken markéres på samme

måde i feltet “Halm/top fjernet”.

Du angiver arealet med hver afgrøde. Du kan nøjes med et forholdstal for arealfordelingen mellem afgrøderne.

I feltet “Kvælstofoverskud (kg N/ha)” beregnes referencetal for kvælstofoverskud for den enkelte afgrøde.

Referencetal for kvælstofoverskud, afgrøde

Referencetallene pr. afgrøde beregnes som:

Figur 9. Referencetal næringsstoffer

Registrering 01.01.99 - 31.12.99

Referencetal næringsstoffer

Registrering af data Registrering af tekst

Kvælstofoverskud kg pr ha ① Svovloverskud kg pr ha

Fosforoverskud kg pr ha Kobberoverskud kg pr ha

Kaliumoverskud kg pr ha Zinkoverskud kg pr ha

Magnesiumoverskud kg pr ha Kvælstofoverskud, mak. kg pr ha

Afgrøde (gødningsovervalgødet)	Navngruppe	2. termin	Areal, ha	Halm/top vækstlovenhed	kg N pr ha
r Vårbyg eller T. årl. korn	Uvandet linærd. JB 2+4	☐	10,0	☒	28
r Silomajs	Uvandet linærd. JB 2+4	☐	10,0	☒	16
r Dyrk/æstetalskud	Uvandet linærd. JB 2+4	☐	10,0	☒	22
r <input type="text"/> ②	<input type="text"/>	☐	<input type="text"/>	☐	<input type="text"/>

Areal (gødningsovervalgødet) 20 ha

Referencetal for kvælstofoverskud 86,8 kg N pr ha

Mak. 110 kg N pr ha

Stald- og løgetab 16 kg N pr DE

Gødningsnorm + evt. kvælstoffiksering + deposition - bortførelse i udbytte af kerne/frø/rod - evt. bortførelse i halm/top.

Du kan slå dette tal op (excl. deposition) for den enkelte afgrøde, under fanen "Tabeller, Afgrøder, Kvælstofoverskud".

Referencetal for kvælstofoverskud, bedrift.

Denne værdi beregnes som et vægtet gennemsnit af referencetallene for kvælstofoverskud i gødningsnormafgrøderne plus referencetal for stald- og lagertab fra den husdyrgødning, der produceres på bedriften (Beregnes ud fra den besætning, du har angivet i skærmbilledet

"Besætning", hvor du også kan redigere værdierne for stald- og lagertabet) samt marktabet fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Beregningen af marktabet fra husdyrgødning korrigeres for den mængde husdyrgødning, der er købt eller solgt. For at få beregnet et referencetal skal du have indtastet et dyrket areal under "Areal og produktion".

Referencetal for kvælstofoverskud, mark.

Denne værdi beregnes på samme måde som referencetallet for bedriften med den undtagelse, at stald- og lagertab ikke indgår.

indtaste behandlingsindeks for ukrudt, flyvehavre, vækstregulering, sygdomme, skadedyr og kvik (2). Du får efterfølgende beregnet behandlingsindeks for afgrøden (3). Du har mulighed for at overskrive den beregnede værdi eller indtaste direkte i feltet, uden at angive værdier for hver skadedyrgruppe. Hvis du med den vandrette pil ruller ud til højre i billedet, får du søjlen med standard referencetal (Se F1-hjælpen i programmet for nærmere forklaring). Du kan overskrive dette referencetal, hvis du vil sammenholde bedriftens behandlingsindeks med en anden reference.

Bemærk

Ved opgørelse af bedriftens behandlingsindeks skal du ikke medtage arealer med varig græs og braklagte arealer. Øvrige afgrøder, hvor der eventuelt ikke er anvendt sprøjtemidler, skal medtages.

5.2 Aktivstof

Her kan du direkte registrere sprøjtemidler, som er indkøbt og forbrugt på bedriften. Programmet beregner, hvor mange kg aktivstof dette svarer til. Øverst i skærbilledet kan du angive

et referencetal for forbruget af kg aktivstof pr. ha. Der findes p.t. ingen standard referencetal. Du vælger sprøjtemiddel ud fra listen i venstre side af billedet. Du kan nu vælge enten at indtaste den anvendte mængde i feltet "Mængde" (du skal så ikke angive beholdninger) eller at angive den indkøbte mængde samt beholdninger ved regnskabsperiodens start og slutning.

Har du anvendt noget af det indkøbte uden for bedriften, skal dette angives i feltet "Anvendt uden for bedrift".

Jordbeholdning

Du har mulighed for at angive værdier for jordbeholdningens størrelse i begyndelsen og slutningen af regnskabsperioden. Jordbeholdningen er den mængde sprøjtemiddel, der er anvendt i efterårsperioden til næste års afgrøder.

Bemærk

Du har mulighed for via "Opdater beholdning" at få beholdningen ved slutningen af regnskabsperioden overført som næste sammenhængende periodes startbeholdning (Afs. 2.2 Opdater beholdning).

6. Energi

I træstrukturen til venstre kan du vælge fanen "Energi" til registrering af bedriftens energiforbrug. Du kan foretage registreringer under tre områder: a) El, b) Olie, brændstof..., c) Halm, træ.... Dine angivelser og kommentarer kan ses på udskriften "Energi.

6.1 El

I dette skærmbillede kan du angive bedriftens elforbrug.

Du angiver målerens navn eller nummer (1) og fortsætter med at indtaste bedriftens elforbrug i enheden kWh. Ud fra den registrerede værdi skal du angive

Figur 11. Forbrug af el

The screenshot shows the 'Registrering' software interface. The window title is 'BEDRIFTSLEDNING - Grant Registrat' and the user is 'Lars Landvaard - 07202000'. The main title is 'Registrering' with the period '01.01.99 - 31.12.99'. Below it is 'Forbrug af el'. There are two tabs: 'Registrering af data' and 'Registrering af tekst'. A tree view on the left shows 'Energi' selected. The main area contains a table with columns for 'Enhed', 'Efterbrug kWh', and 'Fodtelling kWh'. The table has rows for 'Registreret', 'Privat', and 'Bedrift' under 'Efterbrug kWh', and 'Stad', 'Mark', 'Guld', and 'Mak' under 'Fodtelling kWh'. A summary table at the bottom shows 'Efterbrug' with values for 'Registreret', 'Privat', and 'Bedrift' in MJ and kWh. Circled numbers 1, 2, 3, and 4 point to specific elements: 1 to the 'Enhed' column, 2 to the 'Efterbrug kWh' table, 3 to the 'Fodtelling kWh' table, and 4 to the summary table.

Enhed	Efterbrug kWh			Fodtelling kWh			
Navn eller nummer	Registreret	Privat	Bedrift	Stad	Mark	Guld	Mak
21212121	10.000	0	18.000	5.000	1.000		
El måler nr 2	5.000	2.000	1.000	2.000			

Efterbrug		Registreret	Privat
Bedrift	46800 MJ	43200 MJ	3600 MJ
Bedrift	13000 kWh	12000 kWh	1000 kWh

den andel, der er forbrugt privat (2). Den resterende del bliver automatisk angivet som forbruget på bedriften. Du skal derefter i feltet "Fordeling" foretage en fordeling af elforbruget på bedriften, mellem stalden og marken (3). Denne fordeling bliver bl.a. brugt til at danne nøgletal for elforbruget i husdyrproduktionen og for produktionen i marken. Du skal for at få beregnet nøgletallene have angivet besætningen og det dyrkede areals størrelse. (Skærm-billederne "Besætning" og "Areal og produktion"). Yderst til højre kan du angive referencetal for elforbruget. P.t findes der ingen standard referencetal.

Bemærk

Fordeling af el mellem mark og stald kan kun foretages skøns-mæssig. Elforbrug til transport, tørring samt vanding af afgrøder hører under forbruget i marken.

6.2 Olie, brændstof...

Forbruget af brændstof, fyringsolie, gas m.v kan du angive i dette skærm-billede.

Du vælger type fra listen til venstre i billedet. Du kan nu vælge enten at indtaste den anvendte mængde i feltet "Mængde" (Du skal så ikke angive beholdnin-

ger) eller at angive den indkøbte mængde samt beholdninger ved regnskabsperiodens start og slutning.

Har du anvendt noget af det indkøbte uden for bedriften, skal dette angives i feltet "Udenfor bedrift". Programmet beregner derefter forbruget på bedriften. Du kan derefter i feltet "Fordeling" foretage en fordeling af forbruget af brændstof mellem stald og mark. Denne fordeling bliver bl.a brugt til at danne nøgletal for brændstofforbruget i husdyrproduktionen og for produktionen i marken. Du skal for at få beregnet nøgletallene have angivet besætningen og det dyrkede areals størrelse. (Skærm-billederne: "Besætning" og "Areal og produktion"). Yderst til højre kan du angive et referencetal for energiforbruget. P.t findes der ingen standard referencetal.

Bemærk

Du har mulighed for via "Opdater beholdning" at få beholdningen ved slutningen af regnskabsperioden overført som næste sammenhængende periodes startbeholdning (Afs. 2.2. Opdater beholdning).

Fordeling af brændstof mellem mark og stald kan kun foretages skønsmæssig. Brændstofforbrug til transport og tørring af afgrøder hører under forbruget i marken.

Du kan under fanen "Tabeller", "Andet", "Brændstof" oprette nye brændstoftyper på vejlederniveau, hvis du har brug for dette. Du kan også her se, hvilken omregningsfaktor, der er anvendt til omregning mellem liter/kg og MJ .

6.3 Halm, træ....

Her skal du angive bedriftens forbrug af halm, træ mv. til energiformål, dvs. forbruget af biomasseenergi. Du vælger type fra listebilledet i venstre side. Derefter angiver du den forbrugte mængde og fordeler denne mellem mark, stald og evt. anden anvendelse. Fordelingerne mellem mark og stald bliver bl.a brugt til at danne

nøgletal for forbruget i husdyrproduktionen og for produktionen i marken. Du skal for at få beregnet nøgletallene have angivet besætningen og det dyrkede areals størrelse. (Skærbillederne: Besætning og Areal og produktion). Yderst til højre kan du angive et referencetal for energiforbruget. P.t findes der ingen standard referencetal.

Bemærk

Fordeling af brændstof mellem mark og stald kan kun foretages skønsmæssig. Brændstofforbrug til tørring af afgrøder hører under forbruget i marken.

Du kan under fanen "Tabeller", "Andet", "Brændstof" oprette nye brændstoftyper på vejlederniveau, hvis du har brug for dette. Du kan også her se, hvilken omregningsfaktor, der er anvendt til omregning mellem kg og MJ .

7. Vandforbrug

I træstrukturen til venstre kan du vælge fanen "Vand" til registrering af bedriftens vandforbrug. Du skal fordele dine registreringer på to områder: Markvanding og Vandforbrug generelt i stald og mark. Dine angivelser og kommentarer kan ses på udskriften: "Vand".

7.1 Markvanding

Du kan angive forbruget af vand til markvanding i m^3 og det vandede areal. Programmet beregner herefter det gennemsnitlige vandforbrug pr. ha i mm.

Du indtaster et navn eller et nummer, der angiver hvilket vandindvindingsanlæg registreringen gælder. Et vandindvindingsanlæg er en enhed, der kan bestå af én eller flere boringer, der samlet forsyner én eller flere vandingsmaskiner (sprinkleranlæg/drypvandingsanlæg). Selv om der er flere vandindvindingsanlæg på bedriften, kan du vælge at samle hele vandforbruget til markvanding i én registrering; men det giver bedre mulighed for at vurdere udviklingen i vandforbruget, når forbruget er fordelt på flere anlæg. Herefter indtaster du, hvor mange m^3 vand, der er anvendt

til markvanding og det areal det pågældende vandindvindingsanlæg har vandet. I søjlen Vandingstilladelse angiver du størrelsen af den vandingsstilladelse, som du har fået fra amtet. Hvis vandingstilladelsen er en sum for flere anlæg skal du kun angive vandingsstilladelsen ud for ét af anlægene. Yderst til højre i billedet kan du angive et referencetal for forbruget af vand til markvanding. Der findes p.t ingen standard referencetal.

Bemærk

I konsekvensfeltet vil programmet, hvis forbruget af vand til markvanding også er registreret i de to foregående og sammenhængende regnskabsperioder, beregne et 3-års gennemsnit. Det skyldes, at amterne ofte administrerer efter, at vandingstilladelsen er overholdt, hvis vandforbruget som gennemsnit for en 3-årig periode ikke overstiger vandingstilladelsen.

7.2 Stald og mark

I dette skærmbillede kan du angive forbruget af vand på bedriften. Forbrug af vand til

markvanding skal du angive under fanen: "Markvanding". I feltet "Vandmåler" indtaster du et navn eller et nummer på vandmåleren. Derefter angiver du den forbrugte mængde vand i m³ og fordeler denne mellem mark og stald. Denne fordeling bliver bl.a. brugt til at danne nøgletal for vandforbruget i husdyrproduktionen og for produktionen i marken. Du skal for at få beregnet nøgletallene have angivet besæt-

ningen og det dyrkede areals størrelse. (Skærbillederne "Besætning" og "Areal og produktion"). Yderst til højre kan du angive et referencetal for vandforbruget. P.t. findes der ingen standard referencetal.

Bemærk

Forbrug af vand til rengøring af maskiner og redskaber samt marksprøjtning hører under forbruget i marken.

8. Tabeller

Under fanen "Tabeller" finder du en række oplysninger omkring de normer, programmet anvender. Normerne er delt i 3 grupper: Afgrøder, Husdyr og Andet (1).

Disse er igen opdelt i en række tabeller. Tabellerne er listet på næste side. (Det er ikke muligt at redigere normerne i de tabeller, der er angivet med kursiv)

De enkelte normer består af en række felter. Nedenfor er de Administrative felter nævnt. For alle øvrige felter henvises til F1-hjælpen i programmet

Administrative felter

Alle normer indeholder tre administrative felter: "Periode fra", "Periode til" og "Niveau" (2). Felterne "Periode fra" og "Periode til" fortæller dig,

Figur 12. Tabeller

Periode		Niveau	Navn	Prod. gsm	Enhed	Referenceetal
Fra	Til					
18.11.00		V	Ny norm	2260	kg	
09.11.00		V	Isol	2260	kg	
01.03.96		L	Æter, plukning	5410	kg	
01.03.96		L	Æble	9670	kg	
01.03.96		L	Westerwaldsk rajgræs til hø	2040	kg	
01.03.96		L	Vejbø	3030	kg	
01.03.96		L	Vång	1210	kg	
01.03.96		L	Vångs	3010	kg	1,45
01.03.96		L	Vångvede	1110	kg	1,80
01.03.96		L	Vångsrum	1130	kg	
01.03.96		L	Vångsrum til modenhed	1520	kg	1,43
01.03.96		L	Vångs, mælk	1030	kg	1,43
01.03.96		L	Vångs	1010	kg	1,40
01.03.96		L	Vångscale	1490	kg	1,65
01.03.96		L	Vångsby	3040	kg	
01.03.96		L	Vångs	1250	kg	1,65
01.03.96		L	Vångs	3020	kg	1,55
01.03.96		L	Vångsvede til hø	1160	kg	2,30

hvilken regnskabsperiode normversionen er gyldig i. En norm er gyldig i en regnskabsperiode, hvis "Periode fra" ligger før regnskabsperiodens slutning, og hvis "Periode til" ligger efter regnskabsperiodens begyndelse eller ikke er defineret. Feltet "Niveau" fortæller, om normen er en vejledernorm eller en landsnorm.

Redigering af normer

Du kan oprette og redigere i de fleste normer på vejlederniveau. Du kan ikke redigere landsnormer. Hvis du vil tilføje en norm på vejlederniveau, skal du først vælge vejlederniveau i administrationsbilledet. Du vælger så den tabel(3), hvor du vil tilføje normen. Dernæst kan du via "Hovedmenu", "Rediger" eller højre mus vælge "Ny norm" (Ctrl N)(4).

Afgrøder

Afgrøder
Afgrødeprodukter
Deposition
Gødningsnorm afgrøde
Handelsgødning
Jordtype
Kvælstoffikserende afgrøde
Kvælstofoverskud
Sprøjtmidler
Udsæd
Vandingsvand

Husdyr

Foderhalm
Fodermiddel
Husdyr
Husdyrart
Mælk
Organisk gødning
Staldsystem
Staldsystem-husdyrart
Strøelse
Æg

Andet

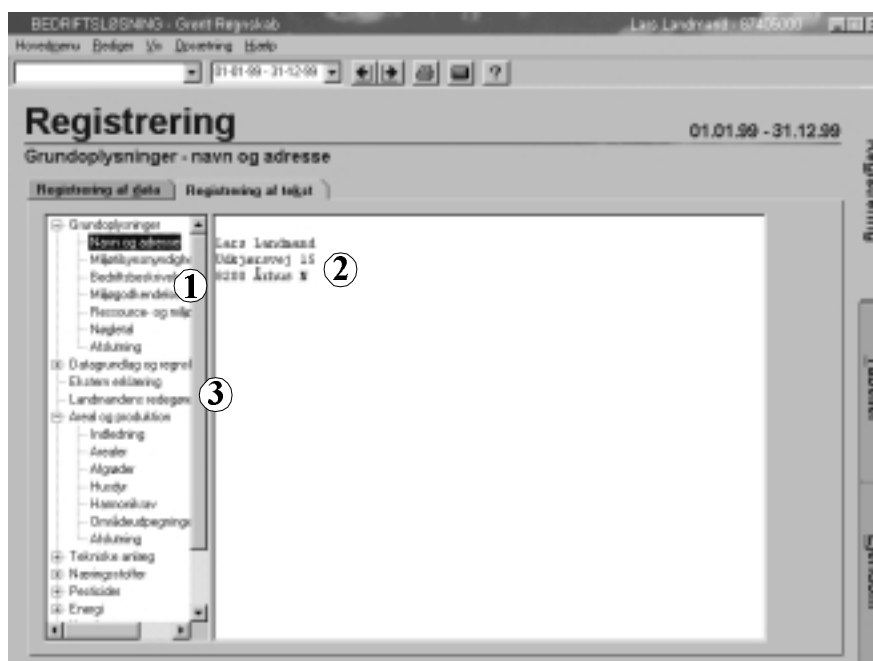
Amt
Brændstof
Kommuner
Tekster
Varetyper

9. Registrering af tekst

Fig.13 viser indgangsbilledet til “Registrering af tekst”. I venstre side af billedet kan du vælge hvilke områder, der skal indberettes en kommentar til. I fig 13 er vist, hvordan du efter tryk på “Navn og adresse” (1) kan indberette oplysninger i højre side af skærbilledet (2). Oplysningerne kan ses, sammen med registrerede data, på udskrifterne.

Ekstern erklæring og Landmandens redegørelse (3) er to selvstændige udskrifter, som kun indeholder kommentarer, indføjet under dette skærbillede. (Se i øvrigt online-hjælpen (F1) i selve programmet omkring indholdet af disse udskrifter).

Figur 13. Registrering af tekst

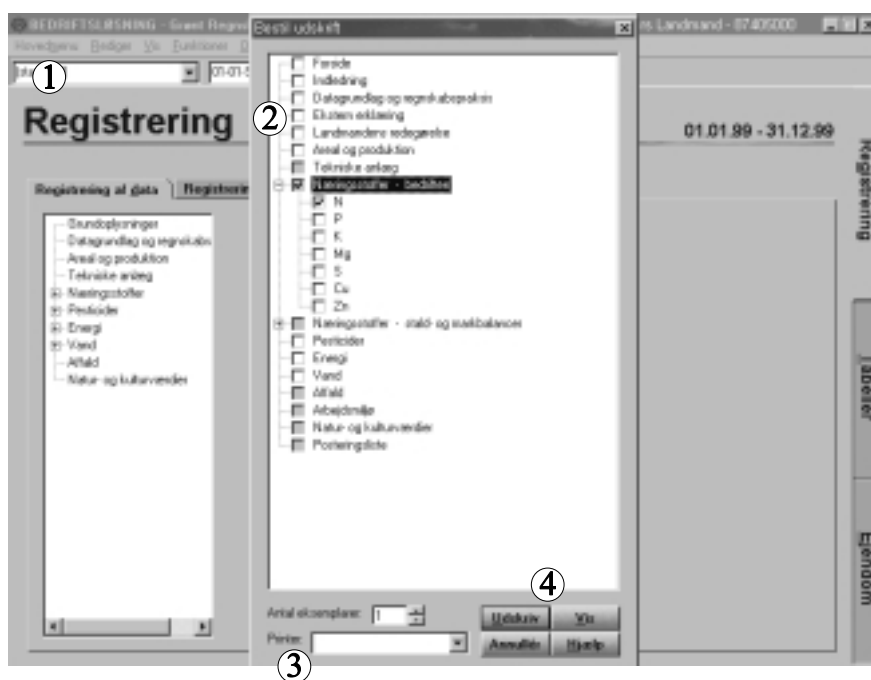
10. Udskrifter

Programmet giver mulighed for en række udskrifter.

Fra “Hovedmenu, Udskriv” (Ctrl P) kan du vælge at få vist udskrift eller udskrive (1). Du vælger de udskrifter, du gerne vil se ved at klikke i fir-kanten ud for de pågældende

udskrifter (2). Derefter vælges, hvilken printer, der skal udskrives til. (Hvis du kun har én printer tilknyttet, behøver du ikke vælge nogen) Til slut bestiller du udskriften ved at trykke på knappen “Udskriv” eller “Vis” (4).

Figur 14. Registrering af tekst

Bemærk

Du kan endnu ikke vælge de udskrifter, hvor den tilhørende fir-kant er skraveret.

En række udskrifter udgør til-sammen det grønne regnskab og består af følgende:

- Forside
- Indledning
- Datagrundlag og regnskabspraksis
- Ekstern erklæring
- Landmandens redegørelse

- Areal og produktion
- Næringsstoffer - bedriften (N, P, K)
- Pesticider
- Energi
- Vand

Fig 15 viser et eksempel på ud-skriften "Næringsstoffer, N".

De enkelte posters sammen-hæng med indtastede data er beskrevet i det følgende:

Figur 15. Udskriften Næringsstoffer, N

BEDRIFTSLØSNING		Næringsstoffer		
Lars Landmand Udkørsvej 15		01.01.98 - 31.12.98 Side 1 af 2		
Kvælstofregnskab - bedriften, kg N	01.01.97	01.01.98	01.01.98	31.12.98
Foder og halm indkøbt	28 468	30 400		30 609
Handelsgødning	3 987	3 951		3 348
Udsæd	114	117		153
Dyr indkøbt	229	0		0
Depositten	647	647		647
Afgrader, stat. beholdning	112	289		289
Husdyrgødning, stat. beholdning	4 250	4 221		4 458
Tilført til bedriften i alt	38 707	39 525		39 404
Dyr solgt (solgt/døde eller slæktet)	11 118	12 090		12 662
Afgrader solgt	1 172	982		541
Husdyrgødning solgt	11 758	9 400		11 586
Afgrader, stat. beholdning	269	269		289
Husdyrgødning, stat. beholdning	4 221	4 456		4 018
Bortført fra bedriften i alt	28 538	29 477		29 096
Kvælstofoverskud, kg N i alt	10 177	10 048		10 308
Kvælstofoverskud, kg N pr. ha	236	261		223
Referencetal, kg N pr. ha	165	226		191

Tilført til bedriften

Foder og halm indkøbt: Køb og beholdning af foder og halm (Netto res. = Køb + start beh. - slut beh.) + Køb og beholdning af grovfoder (Netto res. = Køb + start beh. - slut beh.).

Handelsgødning: Køb og beholdning af handelsgødning (Netto res. = Køb + start jordbeh. + start beh. - slut jordbeh. - slut beh.).

Udsæd: Køb og beholdning af udsæd (Netto res. = Køb + start jordbeh. + start beh. - slut jordbeh. - slut beh.).

Dyr indkøbt: Køb af dyr.

Deposition: Deposition og vanding.

Afgrøder, start beholdning: Salg og beholdning af afgrøder (Start beh.) + Salg og beholdning af grovfoder (Start beh.)

Husdyrgødning, start beholdning: Salg og beholdning af organisk gødning (Start beh. husdyrgødning og anden organisk gødning + start jordbeh. husdyrgødning og anden organisk gødning).

nisk gødning + start jordbeh. husdyrgødning og anden organisk gødning).

Bortført fra bedriften

Dyr solgt: Salg af dyr (Solgte dyr) + Besætning (Besætningsforskydning) eller data fra Salg af dyr (Tilvækst).

Afgrøder solgt: Salg og beholdning af afgrøder (Salg) + Salg og beholdning af grovfoder (Salg).

Husdyrgødning solgt: Salg og beholdning af organisk gødning (Salg, Husdyrgødning + Salg, Anden organisk gødning).

Afgrøder, slut beholdning: Salg og beholdning af afgrøder (Slut beh.) + Salg og beholdning af grovfoder (Slut beh.).

Husdyrgødning, slut beholdning: Salg og beholdning af organisk gødning (Slut beh. husdyrgødning og anden organisk gødning + slut jordbeh. husdyrgødning og anden organisk gødning).